

Jakt och viltvård

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2016/17 om bl.a. vildsvinsförvaltning, jakttider, terrängkörning vid jakt, fjälljakt och vissa jaktfrågor, främst med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk. Vissa motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa behandlas därför förenklat i ett särskilt avsnitt.

I betänkandet finns fem reservationer (M, SD, C, KD).

Behandlade förslag

Cirka 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	6
Vildsvinsförvaltning	6
Jakttider	10
Terrängkörning vid jakt	12
Fjälljakt	16
Vissa jaktfrågor	17
Motioner som bereds förenklat	22
Reservationer	23
1. Vildsvinsförvaltning, punkt 1 (SD)	23
2. Jakttider, punkt 2 (SD)	23
3. Terrängkörning vid jakt, punkt 3 (M, C, KD)	24
4. Terrängkörning vid jakt, punkt 3 (SD)	25
5. Vissa jaktfrågor, punkt 5 (M)	25
Särskilda yttranden	27
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M)	27
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (SD)	27
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (KD)	27
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	28
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	28
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet under förslagspunkt 6	31

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Vildsvinsförvaltning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:784 av Magnus Persson (SD) och

2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 8.

Reservation 1 (SD)

2. Jakttider

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 11 och

2016/17:3130 av Cecilia Widegren (M).

Reservation 2 (SD)

3. Terrängkörning vid jakt

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:406 av Finn Bengtsson (M),

2016/17:535 av Lotta Finstorp (M),

2016/17:971 av Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S),

2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 14 och

2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 9.

Reservation 3 (M, C, KD)

Reservation 4 (SD)

4. Fjälljakt

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:143 av Saila Quicklund (M),

2016/17:1956 av Kristina Yngwe och Eskil Erlandsson (båda C) yrkande 5 och

2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 18.

5. Vissa jaktfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:382 av Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S),

2016/17:3081 av Rickard Nordin (C) och

2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 5 (M)

6. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 14 februari 2017

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Kristina Yngwe (C), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Isak From (S), Sara Karlsson (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Johan Büser (S), Gunilla Nordgren (M), Monica Haider (S), Anders Forsberg (SD), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Marianne Pettersson (S), Jesper Skalberg Karlsson (M), Emma Nohrén (MP) och Magnus Oscarsson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet 28 motionsyrkanden om jakt och viltvård från allmänna motionstiden 2016/17. Motionerna tar upp frågor om bl.a. vildsvinsförvaltning, jakttider, terrängkörning vid jakt, fjälljakt och vissa jaktfrågor. Motionsförslagen redovisas i bilaga 1.

Utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden i huvudsak med hänvisning till pågående arbete och gällande regelverk. Vissa motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden behandlas därför förenklat.

Utskottets överväganden

Vildsvinsförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att underlätta förvaltningen av vildsvin och om förbud mot fällfångst av vildsvin.
Jämför reservation 1 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 8 anförs att förvaltningen av vildsvin bör underlättas. Enligt motionärerna växer vildsvinsstammen på sina håll kraftigt i Sverige, och det är samtidigt ett vilt som är mödosamt att förvalta eftersom det är ett nattaktivt och skyggt djur. På sina håll ger vildsvinen upphov till kostsamma skador på areella näringar, varför det finns goda skäl att förenkla förvaltningen genom att vara mer tillåtande i fråga om hjälpmedel. Motionärerna anger att en god vildsvinsförvaltning måste ske i samförstånd med jägarkåren. Fler hjälpmedel bör tillåtas utan byråkratiskt besvärliga dispenser, t.ex. för åtelkameror och mörkersikten, och fler godkända vildsvinsfällor behöver tas fram.

I motion 2016/17:784 av Magnus Persson (SD) om förbud mot fällfångst av vildsvin anförs att fällfångst inte är lämpligt. Enligt motionären kan man utifrån Statens veterinärmedicinska anstalts studie dra slutsatsen att fällfångade vildsvin blir betydligt sämre mat. Forskningen visar också att en majoritet av fällfångade vildsvin ger klara tecken på PSE-syndrom (försämrad köttkvalitet på grund av stress), vilket tyder på att stressfaktorn är hög. Det handlar även om etik eftersom risken för att skilja diande kultingar ifrån sina suggor är stor. Enligt motionären finns det andra, mer humana sätt att hantera vildsvinsstammen på och det är viktigt att ta del av sådan kunskap ifrån andra länder. Rätt förvaltade är vildsvinen både en resurs och ett högvilt och ska behandlas därefter. Den svenska jakten och viltvården ska ledas och utvecklas med kraft och kunskap, och då är fällfångst av vildsvin ett steg tillbaka.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Förvaltning av vildsvin

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 23) framgår att Naturvårdsverket i juni 2015, på uppdrag av regeringen, redovisade en strategi för svensk viltförvaltning med en övergripande vision, mål och delmål för det ansvar som Naturvårdsverket har som central myndighet för frågor om vilt, rovdjur och jakt. Strategin har remissbehandlats med positivt mottagande, och

vissa förslag bereds inom Regeringskansliet samtidigt som Naturvårdsverket nu arbetar utifrån den huvudsakliga inriktningen i strategin.

Av Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2017 framgår att myndigheten ska redovisa arbetet med viltförvaltningsstrategin och vilka insatser som gjorts för att genomföra strategin. Det anges att redovisningen ska inkludera en bedömning av resultatet och hur arbetet bör fortsätta.

I budgetpropositionen för 2017 redovisas vidare att närmare 90 000 vildsvin sköts jaktåret 2014/15, vilket anges vara en uppgång med 7 procent mot föregående jaktår. Syftet med vildsvinsförvaltningen och avskjutningen är att minska såväl stammens utveckling som skador, särskilt på grödor, orsakade av vildsvin. Enligt regeringen är det positivt att betydligt färre äldre djur sköts det året än tidigare år. Anledningen till det är att djur med hög medelålder lär yngre djur risken med att vistas i vissa områden, såsom åkrar, och därmed minskar skadorna. Vildsvinsstammen fortsätter dock att spridas geografiskt samt förtätas i de områden där den nyligen etablerats, och populationen beräknas efter jakt vara i storleksordningen 200 000 vildsvin. Det är enligt propositionen en ökning med ca 25 000 jämfört med föregående jaktår men en minskning jämfört med jaktåren 2011 och 2012. För att stärka samverkan mellan i första hand lantbrukare, markägare och jägare samt för att arbeta med inventeringsstatistik och prognoser för tillväxten uppger regeringen att Viltvårdsfondens medel har använts via Svenska Jägareförbundet. För att snabbt kunna se inom vilka län vildsvinen ökar och anpassa jakttrycket därefter har en s.k. vildsvinsbarometer tagits fram. I arbetet har det även ingått rådgivning om lämpliga avskjutningsstrategier och arbete för att motverka olämplig utfodring.

Regeringen redovisar vidare att en modell för samförvaltning på regional nivå har skapats genom älgförvaltningsgrupper, viltförvaltningsdelegationer, nationella klövvltrådet, nationella rovdjursrådet samt brukarrådet. Syftet är bl.a. att möjliggöra dialog mellan berörda aktörer i viltförvaltningen. Regeringen uppger att det är viktigt att viltförvaltningen fortsätter att utvecklas och att Naturvårdsverkets arbete utifrån strategin för svensk viltförvaltning kan bidra till detta. Vidare påtalar regeringen att vildsvinsstammens fortsatta spridning visar att ett fortsatt högt jakttryck är viktigt för att stoppa stammens snabba ökning.

Enligt Naturvårdsverket är det övergripande målet i den nationella förvaltningsplanen för vildsvin en livskraftig, frisk och kontrollerad vildsvinsstam som inte orsakar oacceptabla skador på exempelvis grödor och i trafiken. Ökad lokal samverkan mellan jägare och lantbrukare, ökad jakt och skärpning av reglerna för utfodring av vildsvin är enligt Naturvårdsverket viktigt för att nå målet. Enligt myndigheten har antalet vildsvin ökat kraftigt i många områden, vilket har gjort att man har fått stora problem med skador på grödor och en oacceptabel ökning av trafikolyckor där vildsvin är inblandade. Naturvårdsverket anger att det i sådana områden är viktigt att minska skadorna genom ökad avskjutning samt att lokal samverkan mellan myndigheter, jägar-

och lantbrukarorganisationer är central, liksom att jordbrukare och arrendatorer av mark inkluderas i denna samverkan.

I proposition 2015/16:199 Vildsvin och viltskador behandlar regeringen Jaktlagsutredningens delbetänkande (SOU 2014:54) i fråga om bl.a. kameraövervakning av vilt. Enligt propositionen finns det i nuläget inte förutsättningar att gå vidare med förslaget om att ersätta tillståndsplikten med ett anmälningsförfarande. Regeringen avser dock att överväga frågan vidare inom ramen för en kommande översyn av kameraövervakningslagen. I kommittédirektiv 2016:54 gav regeringen Utredningen om kameraövervakning – brottsbekämpning och integritetsskydd ett tilläggsuppdrag att analysera hur regleringen i kameraövervakningslagen (2013:460) bör anpassas till den nya EU-rättsliga dataskyddsregleringen. Utredaren ska vidare under arbetet analysera hur en anpassning av kameraövervakningslagen förhåller sig till de förslag om kameraövervakning av vildsvinsåtlar som bl.a. lämnats i Jaktlagsutredningens delbetänkande. Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2017.

I betänkande 2016:17:MJU4 redovisas att regeringen anser att det i nuläget inte finns förutsättningar att gå vidare med förslaget om att ersätta tillståndsplikten med ett anmälningsförfarande, detta trots att riksdagen 2015 tillkännagav för regeringen att den bör överväga att införa ett undantag från tillståndsplikten när det gäller kameraövervakning av vilt (bet. 2014/15:JuU15, rskr. 2014/15:139). Utskottet angav vidare att utskottet inte delar regeringens bedömning och att regeringen snarast bör gå riksdagens tidigare beslut till mötes och återkomma med ett förslag om att ersätta tillståndsplikten för kameraövervakning av vilt med ett anmälningsförfarande. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2016/17:26).

I en riksdagsfråga (fr. 2016/17:340) den 24 november 2016 om ett anmälningsförfarande vid kameraövervakning av vildsvin bekräftade landsbygdsministern att regeringen har bedömt att det i nuläget inte finns förutsättningar att gå vidare med förslag om att ersätta tillståndsplikt med ett anmälningsförfarande men att regeringen avser att överväga frågan vidare inom ramen för en kommande översyn av kameraövervakningslagen.

Fällfångst av vildsvin

Enligt 27 § jaktlagen (1987:259) ska jakten bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Om vilt har skadats vid jakt ska jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas (28 §). I 11 § jaktförordningen anges att fångstredskap ska vara av godkänd typ för att få användas. Av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen och andra jaktmedel som är tillåtna och vilka krav som ställs för användning av dessa. I dessa föreskrifter finns även mer detaljerade bestämmelser om jakt med fångstredskap. Bestämmelser om typgodkännande av fångstredskap finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om typgodkännande av fångstredskap (NFS 2013:13). I

föreskriften regleras bl.a. krav på fångstredskapens utformning. Bestämmelserna i föreskriften ska säkerställa att endast fångstredskap som är säkra för människor och egendom, selektiva och inte utsätter vilt för onödigt lidande används i Sverige. Det framgår av Naturvårdsverkets Förteckning över godkända fångstredskap vilka fångstredskap som är godkända. Förteckningen uppdaterades senast den 27 oktober 2016.

Utskottet har tidigare behandlat frågan och upprepade i betänkande 2014/15:MJU9 ett tidigare uttalande om att fångstmetoder som innebär ett stort lidande för djuret inte ska vara tillåtna.

Enligt Naturvårdsverket har myndigheten tagit fram ett förslag till nya föreskrifter om användande av fångstredskap som ska ersätta de bestämmelser som finns i NFS 2002:18 samt villkor uppställda i beslut om typgodkännande av fångstredskap. Naturvårdsverket anger att eftersom bestämmelser och krav om användande av fångstredskap i dag finns i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2002:18, men även som villkor i enskilda beslut om typgodkännande av fångstredskap, kan det vara svårt för användaren att få en tydlig bild över vilka krav som gäller. Målet är därför att de nya föreskrifterna ska täcka allt användande av fångstredskap. Vidare är syftet med de föreslagna föreskrifterna att minska risken för onödigt lidande för viltet genom ökad selektivitet samt att öka enhetlighet och tydlighet vid användande av fångstredskap. Enligt Naturvårdsverket har förslaget remissbehandlats, och föreskrifterna beräknas träda i kraft under 2017.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Naturvårdsverket har redovisat en strategi för svensk viltförvaltning och att myndigheten nu arbetar utifrån den huvudsakliga inriktningen i strategin samtidigt som vissa förslag bereds inom Regeringskansliet. Utskottet konstaterar vidare att regeringen anser att det i nuläget inte finns förutsättningar att gå vidare med förslaget om att ersätta tillståndsplikten för kameraövervakning av vilt med ett anmälningsförfarande men att regeringen avser att överväga frågan vidare inom ramen för en kommande översyn av kameraövervakningslagen. Som redovisats ovan beslutade riksdagen under 2016 om ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen snarast bör gå riksdagens tidigare beslut till mötes och återkomma med ett förslag om att ersätta tillståndsplikten för kameraövervakning av vilt med ett anmälningsförfarande.

Utskottet noterar vidare att Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till nya föreskrifter om användande av fångstredskap och att syftet med de föreslagna föreskrifterna bl.a. är att minska risken för onödigt lidande för viltet genom ökad selektivitet. Mot bakgrund av vad som anförts ovan och i avvaktan på det pågående arbetet på området föreslår utskottet att motionerna 2016/17:784 (SD) och 2016/17:2445 (SD) yrkande 8 lämnas utan vidare åtgärd.

Jakttider

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla och om att se över möjligheten att fullfölja arbetslinjen genom att flytta älgjakspremiären från en måndag till en lördag.

Jämför reservation 2 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 11 om att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla anförs att morkullejakten vid midsommar är en starkt förankrad jakttradition i Sverige som togs bort vid vårt inträde i EU till ingen nytta alls, eftersom det har visat sig att jakten inte påverkar artens bestånd. Enligt motionärerna kan morkullan inte anses tillhöra en särskilt skyddsvärd art som skulle kräva extraordinära insatser. Motionärerna anger att det i dag tyvärr är EU-regler som styr jakten på dessa arter, men att motionärernas intention är att regeringen aktivt ska jobba för att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla.

Enligt motion 2016/17:3130 av Cecilia Widegren (M) bör möjligheten att fullfölja arbetslinjen genom att flytta älgjakspremiären från en måndag till en lördag ses över. Motionären anför att eftersom många jaktlag verkar i älgskötselområden med viss tilldelning kan kvoten på vissa djur vara fylld redan när de flesta kommer ut på lördagen, på grund av att de fullföljer arbetslinjen under veckan. Det vore därför mer rättvist att låta älgjakspremiären bli på en lördag i stället för en måndag.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

I 29 § jaktlagen (1987:259) anges att regeringen får utfärda föreskrifter om de tider när olika slag av vilt får jagas inom skilda delar av landet, tillstånd till jakt under särskild jakttid (licens) samt föreskrifter om tillstånd till jakt för att förhindra skador av vilt. Tider och villkor för jakt regleras i bilagor till jaktförordningen (1987:905). I jaktförordningens bilaga 1 föreskrivs att den allmänna jakttiden för morkulla i de sex nordligaste länen löper från den 21 augusti till 31 oktober. I övriga delar av landet får morkulla jagas under tiden den 21 augusti till 30 november. I bilaga 2 finns bestämmelser om tider för jakt efter älg.

I artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar framgår att de arter som anges i bilaga II, med hänsyn tagen till deras populationsnivå, geografiska spridning och reproduktion inom gemenskapen, får jagas i enlighet med nationell lagstiftning. Medlemsstaterna ska säkerställa att jakten på dessa arter inte

äventyrar ansträngningarna att bevara arterna i deras utbredningsområde. Morkulla är en art som anges i bilaga II i direktivet.

I artikel 7, punkt 4, framgår bl.a. att medlemsstaterna ska säkerställa att jakten överensstämmer med principerna om ett förnuftigt utnyttjande och en ekologiskt balanserad kontroll av de berörda fågelarterna och är förenlig med de åtgärder som vidtas enligt artikel 2 i samma direktiv när det gäller populationen av dessa arter, särskilt flyttfåglar. Vidare anges att medlemsstaterna särskilt ska se till att de arter på vilka jaktlagstiftning tillämpas inte jagas under uppfödningssäsongen eller under häckningens olika stadier. När det gäller flyttfåglar ska medlemsstaterna särskilt se till att de arter som berörs av jaktbestämmelser inte jagas under häckningen eller under återvändandet till häckningsplatserna.

I betänkande 2014/15:MJU9 konstateras att regeringen den 17 juni 1999 beslutade att ett pågående försök med sommarjakt på morkulla inte skulle förlängas. Vid en utvärdering uppfattades försöken, som hade pågått under en tvåårsperiod, inte uppfylla vare sig svenska krav eller bestämmelserna i EU:s fågeldirektiv.

I en riksdagsfråga (fr. 2014/15:25) om älgjaktspremiär på en lördag svarade landsbygdsministern följande:

I södra Sverige startar jakten på älg andra måndagen i oktober när huvuddelen av brunstperioden passerat. I norra delen av landet kan älg också jagas före brunsten med start den första måndagen i september. Jakttidens längd är olika för de olika älgjaktsområdena. Längden bestäms av länsstyrelsen. Jakttider generellt bestäms av klimat och av tiden för brunsten. Jakttiden för de olika arterna varierar ofta i olika delar av landet. Regeringen får enligt 29 § jaktlagen meddela föreskrifter om allmän jakt, licensjakt och skyddsjakt. Tider och villkor för jakt regleras i bilagor till jaktförordningen. Regeringen handläggare årligen ett antal ärenden med yrkande om ändring av gällande jakttider. I den översyn av jaktlagstiftningen m.m. som just nu pågår ska utredningen bl.a. överväga om det bör tillskapas en beredning för jaktidsärenden hos ansvarig myndighet för att följa de jaktbara arterna utveckling och för att effektivisera handläggningen av ärenden som rör jakttider. En fråga om att flytta älgjaktspremiären är en fråga som med fördel kan hanteras i en sådan beredningsform för att få en allsidig belysning. Det kan dock finnas skäl för att överväga att ändra jakttiden på älg på det sätt som Cecilia Widegren föreslår.

I Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2017 har myndigheten fått i uppdrag att föreslå en effektivare och mer ändamålsenlig beredning av förslag på ändringar i jaktförordningen när det gäller jakttider. Beredningen ska inkludera samråd med berörda organisationer och resultera i förslag till regeringen. Det anges i uppdraget att regeringen fortsatt ska ha föreskriftsrätt inom ramen för jaktförordningen. Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2017.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det i direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar anges att medlemsstaterna särskilt ska se till att de arter på vilka jaktlagstiftning tillämpas inte jagas under uppfödningssäsongen eller under häckningens olika stadier. Utskottet kan konstatera att morkulla är en art som omfattas av dessa bestämmelser i direktivet.

Utskottet konstaterar vidare att Naturvårdsverket har fått i uppdrag att föreslå en effektivare och mer ändamålsenlig beredning av förslag på ändringar i jaktförordningen när det gäller jakttider. Som redovisats ovan har landsbygdsministern tidigare angett att älgjaktspremiären är en fråga som med fördel kan hanteras i en sådan beredningsform för att få en allsidig belysning.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan avstyrker utskottet motion 2016/17:2445 (SD) yrkande 11 och föreslår att motion 2016/17:3130 (M) lämnas utan vidare åtgärd.

Terrängkörning vid jakt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att göra det enklare för personer med funktionsnedsättning att få jaga.

Jämför reservationerna 3 (M, C, KD) och 4 (SD).

Motionerna

I motion 2016/17:406 av Finn Bengtsson (M) om att göra det enklare för personer med funktionsnedsättning att få jaga anförts att om man som person med funktionsnedsättning vill jaga behöver man oftast använda sig av ett motordrivet fordon för att komma ut i terrängen.

Enligt motion 2016/17:535 av Lotta Finstorp (M) bör lagstiftningen om dispens för att få köra motorfordon i terräng för personer med funktionsnedsättning bli föremål för en översyn.

Enligt motion 2016/17:971 av Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) finns i Sverige ca 200 jägare med funktionsnedsättning som har behov av ett motorfordon för att kunna jaga. Fordonet behöver under jakten framföras i terräng, och för detta krävs dispens. Enligt motionärerna är det dags att se över terrängkörningsförordningen så att jägare med funktionsnedsättning får framföra motorfordon i terrängen i samband med jakt.

I kommittémotion 2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 14 om att reformera terrängkörningsförordningen anförts att jägare med funktionsnedsättning i Sverige har behov av motorfordon för att kunna jaga. Fordonet behöver under jakten framföras i terräng, och för detta krävs dispens. Enligt motionärerna bör en beviljad dispens gälla för jakt med motordrivet fordon i

hela Sverige under fem år, vilket skulle underlätta för personer med funktionsnedsättning.

Enligt kommittémotion 2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 9 om att göra det enklare för personer med funktionsnedsättning att jaga behöver jägare med funktionsnedsättning ofta använda sig av ett motordrivet fordon för att komma ut i terrängen. För det krävs i de flesta fall dispens från terrängkörningslagen, jaktförordningen och jaktlagen. Länsstyrelserna hanterar dispensgivningen olika när det gäller områdes- och tidsbegränsningar i dispenser. Det vore enligt motionärerna önskvärt att en sökt och beviljad dispens gäller för jakt med motordrivet fordon i hela Sverige i minst fem år. För alla arter som finns med i art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet krävs dispenser för att få jaga med hjälp av t.ex. en fyrhjuling. Motionärerna vill ta ytterligare steg för att förenkla jakten för personer med funktionsnedsättning och vill därför se att det görs en översyn av EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv för att få enklare regler på detta område.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Enligt 1 § terrängkörningslagen (1975:1313) är det som huvudregel förbjudet att köra i terräng med motordrivet fordon på barmark, på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog samt på snötäckt jordbruksmark. Inom de delar av fjällområdet som regeringen bestämmer är terrängkörning förbjuden även på annan mark. Enligt 12 § terrängkörningsförordningen (1978:594) får dock länsstyrelsen, om det finns särskilda skäl, föreskriva om ytterligare undantag eller besluta om undantag i enskilda fall från bestämmelserna i 1 § terrängkörningslagen. I Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2005:1) till 12 § första stycket terrängkörningsförordningen anges bl.a. att rörelsehinder bör kunna vara ett särskilt skäl för dispens. Dispens bör dock inte regelmässigt ges enbart på grund av rörelsehinder och för vilken typ av körning som helst. Myndigheten bör i varje enskilt fall ta ställning till ändamålet med körningen och tyngden i den enskildes behov i förhållande till områdets känslighet och allmänna naturvårds- och friluftslivsintressen.

Det är även enligt 31 § jaktlagen (1987:259) som huvudregel förbjudet att bedriva jakt från motordrivna fordon. Motordrivna fordon får inte heller användas för att söka efter, spåra, förfölja eller genskjuta vilt, för att hindra vilt från att komma undan eller för att avleda viltets uppmärksamhet från den som jagar. I 20 § jaktförordningen (1987:905) finns dock ett generellt undantag för rullstolsburna personer med bestående rörelsehinder att bedriva jakt på vissa däggdjur från motordrivna fordon under förutsättning att motorn är avstängd. Utöver undantaget i 20 § får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet och i vissa fall länsstyrelsen besluta om undantag från förbudet i 31 § jaktlagen (21 § jaktförordningen).

I juni 2014 redovisade Naturvårdsverket skrivelsen Förslag till en strategi för miljö kvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö (NV-04173-13). I skrivelsen

föreslog Naturvårdsverket etappmål med tillhörande åtgärder för tre centrala områden: anspråk på fjällområdet, förutsättningar för ett betespräglat fjällandskap samt terrängkörning. För att minska den negativa påverkan som terrängkörningen ger med skador på mark och vegetation samt buller och andra störningar av djur och människor föreslog Naturvårdsverket följande etappmål: År 2020 har terrängkörningen på barmark och snö anpassats så att bullerstörning samt mark- och vegetationsskador förebyggts genom tystare fordon och kanalisering.

I budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 20) redovisar regeringen att i takt med att terrängkörningen i landet ökar ökar även skador och störningar. Regeringen avser därför att ge Naturvårdsverket och övriga berörda myndigheter i uppdrag att ta fram ett förslag till moderniserad terrängkörningslagstiftning som syftar till att minska skadorna. Enligt regeringen bör möjligheten till ytterligare generella undantag från bestämmelserna om förbud mot terrängkörning med motordrivna fordon för att göra det lättare för personer med bestående funktionsnedsättning att fortsätta med sina fritidsaktiviteter också ingå i uppdraget. Enligt Miljö- och energidepartementet är frågan under beredning.

I budgetpropositionen anges vidare att användningen av terrängfordon ökar i fjällområden och att Naturvårdsverket planerar att ta fram en vägledning om terrängkörning. Vidare redovisas att Naturvårdsverket och länsstyrelserna erbjuder samebyarna stöd för att ta fram terrängkörningsplaner med möjlighet till markförstärkning och att syftet är att motverka markskador. Det är enligt regeringen viktigt att detta sker i nära samarbete med samebyarna som upprättar s.k. renbruksplaner för att synliggöra områden som används inom renskötseln. Enligt Naturvårdsverket pågår arbetet med att ta fram en vägledning om terrängkörning.

I ett skriftligt svar från landsbygdsminister Sven-Erik Bucht på frågan om regeringen kommer att presentera några nya förslag till lagstiftning under 2017 i syfte att underlätta jakt för människor med funktionsnedsättning (fr. 2016/17:472) svarade ministern att kvinnor och män med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att verka i vardagen på lika villkor vad gäller delaktighet och tillgänglighet. Vidare angav ministern att detta är en viktig fråga och att Regeringskansliet därför fortsätter att utreda frågan om möjlighet till jakt för människor med funktionsnedsättning.

I ett skriftligt svar från miljöminister Karolina Skog (fr. 2016/17:552) på frågan om vilka åtgärder ministern har för avsikt att vidta för att revidera EU:s naturvårdslagstiftning svarade ministern följande:

EU-kommissionen initierade i februari 2014 en utvärdering, kallad ”fitness check” av EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv, de s.k. naturvårdsdirektiven. Utvärderingen inbegriper frågeställningar om huruvida direktivens mål har uppnåtts, om direktiven är kostnadseffektiva, om de är i överensstämmelse med annan EU-lagstiftning och om de fortfarande behövs. Utvärderingen omfattar även frågan om huruvida målen för direktiven på ett tydligt sätt bättre uppnås på EU-nivå än på nationell nivå. Regeringen verkade för att Sverige skulle bli ett av de tio

länder som kommissionen granskade extra noggrant, vilket också blev fallet. Vid de intervjuer som kommissionen och dess konsulter gjorde med svenska representanter verkade Regeringskansliet och Naturvårdsverket (som samordnare) för att en mycket bred representation av olika intresse- och branschorganisationer skulle komma till tals.

EU:s miljöråds slutsatser om halvtidsutvärderingen av EU:s strategi för biologisk mångfald anger bl.a. att målen och naturskyddsstandarderna i direktiven inte bör sänkas, och att det är viktigt att behålla rättssäkerheten. Sveriges inställning fastställdes i EU-nämnden den 11 december 2015. Regeringen stödde vid rådsmötet slutsatserna och påtalade särskilt vikten av att skapa förankring och acceptans i lokalsamhället för hur naturresurserna förvaltas. Detta budskap har även förts fram i informella sammanhang under 2016. EU:s kommissionär för miljö, havs- och fiskerifrågor, Karmenu Vella, uttalade i ett pressmeddelande den 7 december i år att naturvårdsdirektiven inte kommer att ”öppnas” för översyn. Kommissionen publicerade kort därefter, den 16 december, ”fitness check”-utvärderingen av naturvårdsdirektiven. I utvärderingen drar kommissionen slutsatsen att naturvårdsdirektiven fortfarande är mycket relevanta och ändamålsenliga. Kommissionen drar samtidigt slutsatsen att genomförandet av naturvårdsdirektiven behöver förbättras väsentligt i medlemsstaterna för att direktivens mål ska uppnås fullt ut. För att kunna leverera konkreta resultat för natur, människor och för ekonomin inom hela EU behöver genomförandet förbättras i nära samarbete med lokala myndigheter och med olika aktörer i medlemsstaterna. Jag har för avsikt att fortsättningsvis verka för att naturvårdsdirektivens mål uppfylls inom EU och att förankring och acceptans ökar i lokalsamhället för hur naturresurserna förvaltas.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan avser regeringen att ge Naturvårdsverket och övriga berörda myndigheter i uppdrag att ta fram ett förslag till moderniserad terrängkörningslagstiftning som syftar till att minska skadorna. Enligt regeringen bör möjligheten till ytterligare generella undantag från bestämmelserna om förbud mot terrängkörning med motordrivna fordon för att göra det lättare för personer med bestående funktionsnedsättning att fortsätta med sina fritidsaktiviteter också ingå i uppdraget. Vidare har landsbygdsministern i ett skriftligt frågesvar angett att Regeringskansliet fortsätter att utreda frågan om möjlighet till jakt för människor med funktionsnedsättning. Utskottet konstaterar också att kommissionen har aviserat att naturvårdsdirektiven inte kommer att öppnas för en översyn.

Mot bakgrund av det anförda och i avvaktan på det pågående arbetet på området föreslår utskottet att motionerna 2016/17:406 (M), 2016/17:535 (M), 2016/17:971 (S), 2016/17:2445 (SD) yrkande 14 och 2016/17:3171 (M) yrkande 9 lämnas utan vidare åtgärd.

Fjälljakt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fjälljakt.

Motionerna

I motion 2016/17:143 av Saila Quicklund (M) om behovet av att utvärdera den fria fjälljakten anger motionären att ingen misstycer till att utländska jägare erbjuds jaktmöjligheter, men att det rimliga väl är att i första hand tillgodose det behov av jakt som finns bland de svenska jägarna.

I kommittémotion 2016/17:1956 av Kristina Yngwe och Eskil Erlandsson (båda C) yrkande 5 föreslås en skyndsam översyn av fjälljakten.

Enligt kommittémotion 2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 18 om bosättnings- och folkbokföringskrav för rätten till fjälljakt på statligt ägd mark, bör möjligheten att reglera jakttider och ge jägare som är bosatta i Sverige företräde till småviltjakt på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen återställas. Motionärerna anger att den ändring i rennäringsförordningen som ska träda i kraft den 1 april 2017 riskerar att bli mer skenbar än fruktsam och att det är tveksamt om den kommer att ändra på någonting av värde.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Av 32 § rennäringslagen (1971:437) och 2 § rennäringsförordningen (1993:384) följer att länsstyrelsen under vissa förutsättningar kan upplåta rätten till jakt på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen. I 3 § rennäringsförordningen (1993:384) finns bestämmelser om under vilka förutsättningar statens mark får upplåtas.

Regeringen beslutade den 29 september 2016 om ändringar i 3 § rennäringsförordningen (1993:384). Enligt förordningen ska rätt till sådan småviltsjakt och sådant handredskapsfiske som inte bedrivs yrkesmässigt på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen upplåtas om det inte uppkommer någon olägenhet av betydelse för rennäringen, om det inte finns något hinder enligt bestämmelserna i 32 § andra stycket rennäringslagen (1971:437) och om jakten eller fisket inte inverkar menligt på miljön, turismen eller andra intressen (3 § första stycket). Rätt till småviltsjakt enligt första stycket ska upplåtas till den som är fast bosatt i Sverige. Rätten ska även upplåtas till den som inte är fast bosatt i Sverige, men som omfattas av Sveriges internationella åtaganden om etableringsfrihet, den fria rörligheten för kapital, arbetskraftens fria rörlighet och utbyte av tjänster, och som har uppnått en närmare anknytning till Sverige. Med närmare anknytning till Sverige avses att personen i fråga äger en fastighet i Sverige, driver näringsverksamhet i Sverige, har anställning i Sverige eller liknande. Rätt till småviltsjakt enligt första stycket får även upplåtas till någon annan än den som

avses i andra stycket. När rätt till annan jakt eller annat fiske upplåts ska personer för vilka jakten eller fisket är av väsentlig betydelse för den egna försörjningen ges företräde. Ändringarna träder i kraft den 1 april 2017.

Enligt bl.a. Länsstyrelsen i Norrbottens län har länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län i samråd med Jordbruksverket enats om en inriktning för hur den nya förordningen ska tillämpas. Tillämpningen kommer att innebära att småviltsjakt på statens mark ovanför odlingsgränsen ska upplåtas till jakt för svenska medborgare och EU-medborgare med närmare anknytning till Sverige, dvs. som äger en fastighet i Sverige, har anställning i Sverige eller bedriver näringsverksamhet i Sverige samt att småviltsjakt på statens mark ovanför odlingsgränsen får upplåtas till övriga efter den 15 september. Länsstyrelserna anger att denna tillämpning innebär att jägare som är bosatta i Sverige eller har nära anknytning till Sverige ges förtur till jakt under de första cirka tre veckorna, vilket är den period som i dag har ett högt jakttryck. De anger vidare att det innebär att utländska jägare ges möjlighet att jaga i de svenska fjällen senare under hösten, vilket kommer att gynna besöksnäringen.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har beslutat om ändringar i rennäringsförordningen som innebär att rätt till småviltsjakt i första hand ska upplåtas till den som är fast bosatt i Sverige och till den som har uppnått en närmare anknytning till Sverige. Ändringarna träder i kraft den 1 april 2017. Med hänvisning till dessa ändringar föreslår utskottet att motionerna 2016/17:143 (M), 2016/17:1956 (C) yrkande 5 och 2016/17:2445 (SD) yrkande 18 lämnas utan vidare åtgärd.

Vissa jaktfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att ömsesidigt erkänna jägarexamen i Norden, om att regeringen ska värna den svenska jakten och om betydelsen av ett tydligt uppdrag till ansvariga myndigheter för att bekämpa Chronic wasting disease (CWD).

Jämför reservation 5 (M).

Motionerna

I motion 2016/17:3081 av Rickard Nordin (C) om att ömsesidigt erkänna jägarexamen i Norden anges att de nordiska länderna är relativt lika när det gäller jaktkultur, men även kring vad det finns för olika typer av vilt och biotoper till hands. Det är rimligt att införa ett ömsesidigt erkännande av jägarexamen.

Enligt kommittémotion 2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 2 om att regeringen ska värna den svenska jakten är jägarnas insatser av yttersta vikt för den svenska viltvården. Enligt motionärerna är viltstammarna i landet livskraftiga tack vare jägarnas frivilliga insatser. Jägarna bidrar med allt från att rapportera vilt till att stödutfodra viltet vintertid. En annan viktig insats är att jägarna genom jakt hindrar invasiva viltarters framfart, liksom flera farliga parasiter som kommer med främmande vilt. I motionen understryks vikten av att värna jägarnas intressen, både på nationell nivå och på EU-nivå, och bl.a. kan det senaste årets tänkta förändringar av EU:s vapendirektiv nämnas. I samband med hanteringen av frågan var regeringens och dess representanters arbete för att värna de svenska jägarna enligt motionärerna omgivet av otydligheter. Först efter påtryckningar från riksdagen började regeringen tydligare verka för att de föreslagna förändringarna inte skulle påverka jägarna. Motionärerna anför att regeringen i den fortsatta hanteringen av vapenfrågan måste värna de svenska jägarna.

I motion 2016/17:382 av Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S) framhålls betydelsen av ett tydligt uppdrag till ansvariga myndigheter för att bekämpa Chronic wasting disease (CWD). CWD är en prionsjukdom som varit känd hos olika hjortdjur i Nordamerika sedan 1960-talet. Motionärerna anser att det är av största vikt att ansvariga myndigheter såsom Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Sametinget får ett tydligt uttalat uppdrag att förhindra uppkomst och spridning av sjukdomen i Sverige. Även Svenska Jägareförbundet och Svenska Samernas Riksförbund (SSR) bör ges ett tydligt uppdrag att följa utvecklingen och vidta nödvändiga åtgärder för att om möjligt begränsa utbredningen genom att t.ex. rapportera om älgar med avvikande beteende. Ansvariga instanser såsom Naturvårdsverket, Jordbruksverket, SVA, Svenska Jägareförbundet och Sametinget bör få i uppdrag att i samarbete med norska myndigheter ta fram ett övervakningsprogram för Sverige.

Kompletterande uppgifter och tidigare behandling

Jägarexamen

För att få tillstånd att inneha jaktvapen ska man avlägga jägarexamen i enlighet med bestämmelserna i Naturvårdsverkets föreskrifter om jägarexamen (NFS 2015:10). För att få fullständig jägarexamen krävs enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om jägarexamen att man avlägger ett teoretiskt prov och tre praktiska delprov (9 §). Den som jagar i Sverige är enligt jaktförordningen (49 §) som huvudregel skyldig att betala en viltvårdsavgift. Ett jaktkort gäller som bevis på att viltvårdsavgiften har betalats (51 §).

Enligt Naturvårdsverket finns det undantag från bestämmelsen om att man måste ha tagit svensk jägarexamen för att få tillstånd att köpa jaktvapen i Sverige. En person som i dag har licens för jaktvapen där licensen är utfärdad

före 1985 behöver inte avlägga jägarexamen. Det finns också undantag för vissa utländska jägare.

Enligt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2009:13 FAP 551–3) krävs enligt 2 kap. 3 § första stycket 1 vapenförordningen (1996:70) och 3 kap. 5 § vapenlagen (1996:67) att sökanden har avlagt jägarexamen för att få tillstånd att permanent inneha eller låna jaktvapen, med undantag för enhandsvapen. Vidare anges att bestämmelser om jägarexamen finns i Naturvårdsverkets föreskrifter om jägarexamen samt att ett avlagt prov gäller utan tidsbegränsning. Av föreskrifterna framgår vidare att enligt övergångsbestämmelsen till vapenförordningen behöver den som innehade jaktvapen den 1 januari 1985 inte avlägga jägarexamen vid förvärv av vapen av samma vapentyp förutsatt att förvärvet sker under den tid då det tidigare tillståndet gäller eller inom ett år från det att det upphört att gälla. Det anges också att undantag från kravet på jägarexamen i särskilda fall får medges av Naturvårdsverket och att det i Naturvårdsverkets beslut den 11 november 1999, protokoll nr 9/99, om generell dispens i vissa fall, framgår vad som gäller för utländska jägare i fråga om undantag från krav på svensk jägarexamen.

Av Naturvårdsverkets protokoll nr 9/99 framgår att danska, finska och norska medborgare som avser att bosätta sig i Sverige eller bo här under längre tid får ges tillstånd till innehav av vapen som är tillåtna för jakt i Sverige utan att ha avlagt svensk jägarexamen. Det gäller om de har innehavstillstånd för skjutvapen för jaktändamål eller bevis om avlagd jägarexamen i respektive hemland. Utländska jägare som kommer till Sverige för att jaga kortare tid får, utan att ha avlagt svensk jägarexamen, ges tillstånd till införsel av sådana jaktvapen som den utländska jägaren innehar i hemlandet under förutsättning att vapnen är tillåtna för jakt i Sverige. Det gäller under förutsättning att jägaren är inbjuden av en jaktvärd eller jaktarrangör som ansvarar för jägaren i Sverige samt att den tid tillståndet ska avse inte är längre än sammanlagt tre månader under ett kalenderår.

Värna den svenska jakten

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 23) framgår att viltstammarna är en förnybar naturresurs som bidrar till befolkningens livskvalitet och regional utveckling. Samtidigt orsakar viltet skador och rovdjuren påverkar förutsättningarna för t.ex. djurhållning på landsbygden. Viltet är därför en resurs som ska förvaltas gemensamt av berörda i dialog och samverkan. Enligt regeringen ska viltförvaltningen vara adaptiv och ekosystembaserad samt utgå från ett flerartsperspektiv och utvecklad regionalisering. Skador som viltet orsakar ska förebyggas, samtidigt som brukandet av vilt som resurs främjas. Enligt regeringen kan Naturvårdsverkets strategi för svensk viltförvaltning bidra till detta, och i det arbetet kan frivilligorganisationer, t.ex. Svenska Jägareförbundet, bidra operativt.

EU-kommissionen presenterade den 18 november 2015 ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (KOM(2015) 750 slutlig). Regeringskansliet överlämnade i december 2015 faktapromemoria 2015/16:FPM24 Ändring av EU:s vapendirektiv. Justitieutskottet har subsidiaritetsprövat kommissionens förslag till reviderat vapendirektiv. I utlåtande 2015/16:JuU26 angav utskottet att det ansåg att kommissionens förslag till ändring av EU:s vapendirektiv i flera delar strider mot subsidiaritetsprincipen. Utskottet föreslog därför att riksdagen skulle lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2015/16:59).

I svaret på en interpellation om de föreslagna ändringarna i vapendirektivet den 5 april 2016 (ip. 2015/16:483) anförde inrikesminister Anders Ygeman bl.a. följande:

Regeringen har varit konsekvent och tydlig när det gäller inställningen till EU:s vapendirektiv. Så snart kommissionen lade fram sitt förslag i november 2015 välkomnade regeringen det samtidigt som vi ställde oss tveksamma till vissa enskilda delar. Mot bakgrund av de senaste årens allvarliga terrorattentat där skjutvapen använts är det angeläget att EU:s regelverk om skjutvapen ses över. Regeringen ansåg, och anser fortfarande, att det bland annat är viktigt att kontrollen över de farligaste vapnen förstärks. [...] Sammantaget har Sverige en offensiv och tydlig ståndpunkt inför de fortsatta förhandlingarna, vilket ger oss en stark förhandlingsposition. På så sätt tar regeringen på bästa sätt till vara svenska enskilda och allmänna intressen.

Enligt Justitiedepartementet är förhandlingarna om direktivet avslutade, och direktivet kommer att antas slutligt under våren 2017. Förändringar med anledning av direktivet kommer att genomföras i Sverige senast under 2018.

Chronic wasting disease

Enligt Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) är Chronic wasting disease (CWD) en s.k. prionsjukdom som varit känd hos olika hjorddjur i Nordamerika sedan 1960-talet. Enligt myndigheten kännetecknas sjukdomen av s.k. degenerativa förändringar i hjärnan, vilket leder till neurologiska symtom, avmagring och död.

SVA anger att det för att övervaka förekomsten av CWD inte är tillräckligt att samla in självdöda eller till synes sjuka djur som avlivats och att Jordbruksverket och SVA samarbetar för att starta en mer aktiv övervakning. EU:s livsmedelssäkerhetsorgan (Efsa) arbetar också med en utredning med anledning av fynden av CWD hos hjorddjur i Norge. Enligt SVA kommer utredningens slutsatser troligen att styra hur EU beslutar om övervakning av CWD bland medlemsstaterna, och till dess avvaktar svenska myndigheter med utvidgad övervakning. SVA förbereder dock för provtagning av trafikskadade älgar och renar, med hjälp av eftersöksjägare. Detta samordnas enligt SVA av Nationella viltolycksrådet och rennäringen.

Den 28 oktober 2016 fattade kommissionen ett genomförandebeslut (K(2016) 6815 slutlig) om vissa skyddsåtgärder när det gäller CWD. Den 3 november 2016 beslutade Statens jordbruksverk om föreskrifter om vissa skyddsåtgärder när det gäller CWD (SJVFS 2016:28). Föreskrifterna är utfärdade med stöd av 3 § förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. och 6 § förordningen (2006:815) om provtagning på djur m.m. Föreskrifterna innehåller bestämmelser om förbud mot att förflytta levande hjorddjur samt bestämmelser om tillåtna förflyttningar av levande hjorddjur. I 1 § anges att föreskrifterna kompletterar bestämmelser som har meddelats i tidigare föreskrifter beslutade av Jordbruksverket och som är avsedda att hindra spridning av smittsamma djursjukdomar. Föreskrifterna gäller t.o.m. den 31 december 2017.

Enligt SVA är de en beredskapsmyndighet som upprätthåller effektiv sjukdomsberedskap genom bred veterinärmedicinsk kompetens och tillgång till egna laboratorier. Så kallade epizootisjukdomar, zoonoser och antibiotikaresistens är centrala områden för myndigheten. Myndighetens roll är riskvärderande och rådgivande, dels som nationellt veterinärmedicinskt laboratorium, dels genom att upprätthålla vaccinerberedskap inom området. Enligt SVA är syftet med beredskapen att SVA effektivt ska kunna utreda och motverka utbrott av allvarliga smittsamma djursjukdomar och smittämnen i Sverige tillsammans med andra aktörer.

Vidare kan noteras att det i instruktionen för SVA bl.a. anges att myndigheten har till uppgift att vara veterinärmedicinskt expert- och serviceorgan åt myndigheter och enskilda. Det anges också att myndigheten, som riskvärderande myndighet och beredskapsmyndighet, ska utreda smittsamma djursjukdomars, inklusive zoonosers, uppkomst, orsak och spridningssätt samt medverka till att förebygga och bekämpa dessa sjukdomar.

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 23) framgår att det inom ramen för utgiftsområde 23 finns anslag med ändamål för djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder samt för bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar.

Utskottets ställningstagande

Jägarexamen

Utskottet föreslår, med hänvisning till gällande bestämmelser på området, att motion 2016/17:3081 (C) om att ömsesidigt erkänna jägarexamen i Norden lämnas utan vidare åtgärd.

Värna den svenska jakten

Utskottet konstaterar att regeringen i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 23) anger att viltet är en resurs som ska förvaltas gemensamt av berörda i dialog och samverkan och att frivilligorganisationer som Svenska Jägareförbundet kan bidra operativt i arbetet med svensk

viltförvaltning. Vidare är förhandlingarna om Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen nu avslutade. Den ansvariga ministern har i sitt svar på en interpellation om de föreslagna ändringarna i vapendirektivet angett att regeringen under förhandlingarna har arbetat för att på bästa sätt ta till vara svenska enskilda och allmänna intressen. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att motion 2016/17:3171 (M) yrkande 2 lämnas utan vidare åtgärd.

Chronic wasting disease (CWD)

I instruktionen för Statens veterinärmedicinska anstalt anges bl.a. att myndigheten har till uppgift att vara veterinärmedicinskt expert- och serviceorgan åt myndigheter och enskilda. Det anges också att myndigheten, som riskvärderande myndighet och beredskapsmyndighet, ska utreda smittsamma djursjukdomars, inklusive zoonosers, uppkomst, orsak och spridningssätt samt medverka till att förebygga och bekämpa dessa sjukdomar.

Utskottet konstaterar vidare att Jordbruksverket i november 2016 beslutade om föreskrifter om vissa skyddsåtgärder när det gäller CWD vilka gäller t.o.m. den 31 december 2017. Mot denna bakgrund anser utskottet att motion 2016/17:382 (S) kan lämnas utan vidare åtgärd.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (S, M, SD, C och KD) om jakt och viltvård som rör förslag som har behandlats tidigare under valperioden.

Jämför särskilda yttrandena 1 (M), 2 (SD) och 3 (KD).

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet tidigare har behandlat under valperioden i betänkandena 2014/15:MJU9 Jakt och viltvård och 2015/16:MJU19 Jakt och viltvård. Riksdagen har avslagit samtliga motionsyrkanden utom ett i enlighet med utskottets förslag. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning i förhållande till de motionsyrkanden som tas upp i bilagan och avstyrker därför motionsförslagen.

Reservationer

1. Vildsvinsförvaltning, punkt 1 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 8 och
avslår motion
2016/17:784 av Magnus Persson (SD).

Ställningstagande

Vildsvinsstammen växer kraftigt på sina håll i Sverige, och det är samtidigt ett vilt som är mödosamt att förvalta då det är ett nattaktivt och skyggt djur. På sina håll ger vildsvinen upphov till kostsamma skador på areella näringar, varför det finns goda skäl att förenkla förvaltningen genom att vara mer tillåtande när det gäller hjälpmedel. En god vildsvinsförvaltning måste ske i samförstånd med jägarkåren. Fler hjälpmedel bör tillåtas utan byråkratiskt besvärliga dispenser, t.ex. för åtelkameror och mörkersikten, och fler godkända vildsvinsfällor behöver tas fram.

2. Jakttider, punkt 2 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 11 och
avslår motion
2016/17:3130 av Cecilia Widegren (M).

Ställningstagande

Morkullejakten vid midsommar är en starkt förankrad jakttradition i Sverige som togs bort vid vårt inträde i EU till ingen nytta alls, då det har visat sig att jakten inte påverkar artens bestånd. Morkullan kan inte anses tillhöra en särskilt skyddsvärd art som skulle kräva extraordinära insatser. I dag är det tyvärr EU-regler som styr jakten på dessa arter, men vår intention är att regeringen aktivt ska jobba för att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla.

3. Terrängkörning vid jakt, punkt 3 (M, C, KD)

av Kristina Yngwe (C), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M), Jesper Skalberg Karlsson (M) och Magnus Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 9 och avslår motionerna

2016/17:406 av Finn Bengtsson (M),

2016/17:535 av Lotta Finstorp (M),

2016/17:971 av Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) och

2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 14.

Ställningstagande

Jägare med funktionsnedsättning behöver ofta använda sig av ett motordrivet fordon för att komma ut i terrängen. För det krävs i de flesta fall dispens från terrängkörningslagen, jaktförordningen och jaktlagen. Länsstyrelserna hanterar dispensgivningen olika i fråga om områdes- och tidsbegränsningar i dispensererna. Dispens som gäller för ett begränsat område innebär för personen med funktionsnedsättning att han eller hon enbart kan jaga på det område som han eller hon sökt för. Det innebär att personen med funktionsnedsättning kan behöva söka ny dispens för jakt utanför det begränsade området. Många aktiva jägare med funktionsnedsättning har därför ett stort antal dispenser som måste medföras till varje jakt. Systemet innebär att dispenshanteringen är onödigt tidskrävande och kostsam. Tiden för handläggning av dispensärenden, 2–6 veckor, skulle kunna användas till mer prioriterade ärenden. Därmed vore det önskvärt att sökt och beviljad dispens gäller för jakt med motordrivet fordon i hela Sverige i minst fem år. För alla arter som finns med i art- och

habitatdirektivet och fågeldirektivet krävs dispenser för att få jaga med hjälp av t.ex. en fyrhjuling.

Vi vill ta ytterligare steg för att förenkla jakten för personer med funktionsnedsättning och vill därför se att det görs en översyn av EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv för att få enklare regler på detta område.

4. Terrängkörning vid jakt, punkt 3 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motionerna
2016/17:406 av Finn Bengtsson (M),
2016/17:535 av Lotta Finstorp (M),
2016/17:971 av Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) och
2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 9.

Ställningstagande

Jägare med funktionsnedsättning i Sverige har behov av motorfordon för att kunna jaga. Fordonet behöver under jakten framföras i terräng, och för detta krävs dispens. Sverigedemokraterna menar att en beviljad dispens bör gälla för jakt med motordrivna fordon i hela Sverige under fem år, vilket skulle underlätta för personer med funktionsnedsättning.

5. Vissa jaktfrågor, punkt 5 (M)

av Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M) och Jesper Skalberg Karlsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M) yrkande 2 och
avslår motionerna

2016/17:382 av Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S) och 2016/17:3081 av Rickard Nordin (C).

Ställningstagande

Jägarnas insatser är av yttersta vikt för den svenska viltvården. Tack vare jägarnas frivilliga insatser har vi livskraftiga viltstammar i landet. Jägarna bidrar med allt från att rapportera vilt till att stödutfodra viltet vintertid. En annan viktig insats är att jägarna genom jakt hindrar invasiva viltarters framfart, liksom flera farliga parasiter som kommer med främmande vilt. Moderaterna vill understryka vikten av att värna jägarnas intressen, både på nationell nivå och på EU-nivå. Bland annat kan det senaste årets tänkta förändringar av EU:s vapendirektiv nämnas. I samband med hanteringen av frågan var regeringens och dess representanters arbete för att värna de svenska jägarna omgivet av otydligheter. Först efter påtryckningar från riksdagen började regeringen tydligare verka för att de föreslagna förändringarna inte skulle påverka jägarna. I den fortsatta hanteringen av vapenfrågan måste regeringen värna de svenska jägarna.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (M)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Åsa Coenraads (M), Gunilla Nordgren (M) och Jesper Skalberg Karlsson (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag hänvisar vi till de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i en tidigare reservation och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (SD)

Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag hänvisar vi till de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i tidigare reservationer och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 6 (KD)

Magnus Oscarsson (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. I fråga om våra förslag hänvisar vi till de synpunkter som företrädare för vårt parti framfört i en tidigare reservation och i den aktuella kommittémotionen men avstår från att ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:143 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utvärdera den fria fjälljakten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:163 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare krav på länsstyrelserna att inte höja prisnivåerna för jakt på statens marker, mer än kostnadsprisindex, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:382 av Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av ett tydligt uppdrag till ansvariga myndigheter för att bekämpa Chronic Wasting Disease (CWD) och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:383 av Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:406 av Finn Bengtsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det enklare för personer med funktionsnedsättning att få jaga och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:535 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av lagstiftningen vad gäller dispens för att få köra motorfordon i terräng för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:784 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud av fällfångst av vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:971 av Helén Pettersson i Umeå och Fredrik Lundh Sammeli (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ändring i terrängkörningsförordningen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1277 av Christian Holm Barenfeld (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att om möjligt göra en översyn för att tillåta rörlig belysning vid jakt på vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1564 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla och sänka kostnaderna för tillståndsgivning av olika slag då det gäller jakt på vildsvin och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1956 av Kristina Yngwe och Eskil Erlandsson (båda C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över fjälljakten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2055 av Pål Jonson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta en viltmyndighet med syfte att ta ett samlat grepp om jakt- och rovdjursfrågorna och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2445 av Runar Filper m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en fristående myndighet för jakt och vilt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en samlad förvaltning för älg och kronvilt och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta förvaltningen av vildsvin och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att få tillbaka den tidigare jakttiden på morkulla och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera terrängkörningsförordningen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bidrag till miljöorganisationer och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bosättnings- och folkbokföringskrav för rätten till fjälljakt på statligt ägd mark och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samma rätt till jakt och fiske för alla bofasta och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3081 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ömsesidigt erkänna jägarexamen i Norden och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3088 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en översyn av lagstiftningen om trafikskadat vilt och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3130 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att fullfölja arbetslinjen genom att flytta älgjaktspremiären från en måndag till en lördag och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3171 av Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenska Jägareförbundet ska fortsätta att ha intakt ansvar för det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska värna den svenska jakten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla för personer med funktionsnedsättning att jaga och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3283 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs bättre stöd till näringsidkare som blivit lidande av vildsvinsrelaterade skador och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet under förslagspunkt 6

Motion	Motionärer	Yrkanden
6. Motioner som bereds förenklat		
2016/17:163	Saila Quicklund (M)	
2016/17:383	Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S)	
2016/17:1277	Christian Holm Barenfeld (M)	
2016/17:1564	Betty Malmberg (M)	1
2016/17:2055	Pål Jonson (M)	
2016/17:2445	Runar Filper m.fl. (SD)	2, 7, 15, 16 och 19
2016/17:3088	Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C)	
2016/17:3171	Jonas Jacobsson Gjörtlér m.fl. (M)	1
2016/17:3283	Magnus Oscarsson m.fl. (KD)	4